

Nieuwsbrief SR Updates - Nummer 17, 2020

Nummer 17, 2020

Redactie: prof. mr. J.S. Nan en mr. C.L. van der Vis.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2020:917](#) 26-05-2020

Afwijzing bij tussenarrest van twee ter (regie)zitting gedane getuigenverzoeken begrijpelijk?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2020:918](#) 26-05-2020

Vanaf welk moment moet de toegewezen vordering benadeelde partij worden vermeerderd met de wettelijke rente?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2020:921](#) 26-05-2020

Over innerlijke tegenstrijdigheid in de bewijsvoering en verbeurdverklaring van een breekijzer.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2020:868](#) 26-05-2020

Oordeel hof dat verdachte het oogmerk had tot het toebrengen van nadeel als bedoeld in artikel 6:106 lid 1 onder a (oud) BW toereikend gemotiveerd?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2020:923](#) 26-05-2020

Niet beslist op beroep van raadvrouw op overschrijding redelijke termijn in hoger beroep.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2020:922](#) 26-05-2020

Niet beslist op beroep van raadvrouw op overschrijding redelijke termijn in hoger beroep.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2020:916](#) 26-05-2020

Is de aan 'youtube' ontleende overweging van het hof dat de omstandigheid dat 'een contactslot van een scooter/bromfiets met bouten is vastgemaakt en eerst kan worden verwijderd en/of vervangen door de plastic kap van het voertuig los te schroeven' een feit van algemene bekendheid?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2020:914](#) 26-05-2020

Is er – ondanks dat volgens de overgangsbepaling wijziging van artikel 36f Sr geen gevolgen heeft voor vervangende hechtenis die is opgelegd vóór het tijdstip waarop wijziging van dit artikel heeft plaatsgevonden – sprake van gewijzigd sanctierecht in het voordeel van de verdachte?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2020:931](#) 26-05-2020

Onvoldoende duidelijke vermelding feiten in de zin van artikel 28 Uitleveringswet?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2020:915](#) 26-05-2020

Kennelijke oordeel van de rechtbank dat het voortduren van het beslag op 23 auto's niet in overeenstemming is met de eis van proportionaliteit toereikend gemotiveerd?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2020:912](#) 26-05-2020

Bewijsklachten Promis-werkwijze.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2020:910](#) 26-05-2020

Bewijsklachten Promis-werkwijze.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2020:909](#) 26-05-2020

Over verwerping van een uitdrukkelijk onderbouwd standpunt en het betrekken van een beroep op zwijgrecht bij het bewijsoordeel.

Annotatie

[Moord op zakenman; ambtshalve overwegingen schadevergoeding.](#)

[Commentaar bij Hoge Raad 26 mei 2020, ECLI:NL:HR:2020:914.](#)

mr. J.H.J. Verbaan

Annotatie

[Toewijzing schadevergoeding benadeelde partijen. Commentaar bij Hoge Raad 26 mei 2020, ECLI:NL:HR:2020:868.](#)

mr. J.H.J. Verbaan

Annotatie

[Beelden op 'YouTube' feit van algemene bekendheid. Commentaar bij Hoge Raad 26 mei 2020, ECLI:NL:HR:2020:916.](#)

mr. J.H.J. Verbaan

ANNOTATIE

Moord op zakenman; ambtshalve overwegingen schadevergoeding. Commentaar bij Hoge Raad 26 mei 2020, ECLI:NL:HR:2020:914.

mr. J.H.J. Verbaan

De klachten van de verdediging namens verdachte, ten aanzien van wie moord en diefstal is bewezen verklaard, kunnen naar het oordeel van de Hoge Raad niet leiden tot vernietiging van de uitspraak van het hof. De Hoge Raad hoeft niet te motiveren waarom hij tot dit oordeel is gekomen. Bij de beoordeling van deze klachten is het namelijk niet nodig om antwoord te geven op vragen die van belang zijn voor de eenheid of de ontwikkeling van het recht (zie art. 81 lid 1 RO).

De Hoge Raad geeft ambtshalve een beoordeling van het arrest van het hof. De Hoge Raad overweegt dat de uitspraak van het hof inhoudt dat het aan de verdachte de verplichting oplegt om aan de Staat, ten behoeve van het slachtoffer, ter zake van het bewezen verklaarde een bedrag te betalen van € 46.105,85 als vergoeding voor materiële schade, vermeerderd met de wettelijke rente, steeds vanaf het moment dat de (afzonderlijke) betalingen zijn verricht, tot aan die dag der voldoening, bij gebreke van betaling en verhaal te vervangen door 265 dagen hechtenis, met dien verstande dat de toepassing van die hechtenis de verplichting tot schadevergoeding aan de Staat ten behoeve van het slachtoffer niet opheft.

De Hoge Raad overweegt dat ten tijde van het bewezen verklaarde met betrekking tot de oplegging van de schadevergoedingsmaatregel, bedoeld in artikel 36f Sr, en de tenuitvoerlegging van vervangende hechtenis bij gebreke van betaling en verhaal artikel 36f lid 1 en 8 (oud) Sr, artikel 24c lid 1 tot en met 3 (oud) Sr en artikel 573 lid 2 en 3 (oud) Sv golden en haalt deze aan. De Hoge Raad overweegt dat artikel 36f Sr bij de op 1 januari 2020 gedeeltelijk in werking getreden Wet USB (Wet van 22 februari 2017, *Stb.* 2017, 82) is gewijzigd. In verband daarmee zijn in werking getreden:

- Artikel II, onderdeel X, van de Wet USB luidende dat artikel 36f wordt als volgt gewijzigd:

‘1. Het vierde en vijfde lid komen te luiden:

4. Artikel 24a is van overeenkomstige toepassing.

5. De rechter bepaalt bij de oplegging van de maatregel de duur dat met toepassing van artikel 6:4:20 van het Wetboek van Strafvordering gijzeling kan worden toegepast. Bij het bepalen van de duur wordt voor elke volle € 25 van het opgelegde bedrag niet meer dan één dag gerekend. De duur belooft ten hoogste één jaar.

2. Het zesde tot en met achtste lid vervallen.’

- Artikel 6:4:20 Sv:

‘1. Het openbaar ministerie beslist over toepassing van het dwangmiddel gijzeling jegens de veroordeelde indien volledig verhaal overeenkomstig de artikelen 6:4:4, 6:4:5 en 6:4:6 niet mogelijk blijkt bij een verplichting tot betaling van een geldbedrag aan de staat ten behoeve van het slachtoffer of diens nabestaanden.

2. Het openbaar ministerie neemt bij het bepalen van de duur van de toe te passen gijzeling hetgeen door de rechter is bepaald in acht en houdt rekening met gedeeltelijke betalingen die door de veroordeelde zijn verricht en met verhaal dat reeds ingevolge de artikelen 6:4:4, 6:4:5 en 6:4:6 is genomen.

3. Gijzeling wordt niet toegepast indien de veroordeelde aannemelijk maakt dat hij buiten staat is te voldoen aan de verplichting tot betaling.

4. De gijzeling eindigt indien de veroordeelde alsnog het verschuldigde bedrag volledig voldoet. De gijzeling kan te allen tijde worden beëindigd door Onze Minister.

5. De toepassing van gijzeling heft de verschuldigdheid niet op.’

en Artikel I van de Invoeringswet herziening tenuitvoerlegging strafrechtelijke beslissingen (*Stb.* 2019, 504) luidende:

‘Artikel XLIVA

1. De wijzigingen van de artikelen 36e en 36f Sr hebben geen gevolgen voor de toepassing van een lijfswang of vervangende hechtenis die door de rechter is bepaald voor het tijdstip waarop artikel II, onderdelen W en X, van deze wet in werking treden.

2. Een lijfswang of vervangende hechtenis, bedoeld in het eerste lid, wordt toegepast met inachtneming van de daarop betrekking hebbende artikelen zoals die luiden voor de

inwerkingtreding van deze wet, met dien verstande dat de artikelen 6:4:20, vierde lid, tweede volzin en 6:6:25, zevende lid, tweede volzin, Sv an overeenkomstige toepassing zijn.’

De Hoge Raad haalt de relevante passages met betrekking tot de geschiedenis van de totstandkoming van de Wet USB (*Kamerstukken II 2014/15, 34086, nr. 7, p. 55-56*), naast hetgeen is weergegeven in ECLI:NL:PHR:2020:207 onder 9.12 en 9.13, aan en overweegt dat vooropgesteld dient te worden dat voor regels van sanctierecht, die zowel het specifieke strafmaximum als meer algemene regels met betrekking tot de sanctieoplegging kunnen betreffen, geldt dat een sinds het plegen van het delict opgetreden verandering door de rechter met onmiddellijke ingang – en dus zonder toetsing aan de maatstaf van het gewijzigd inzicht van de strafwetgever omtrent de strafwaardigheid van de vóór de wetwijziging begane strafbare feiten – moet worden toegepast, indien en voor zover die verandering in de voorliggende zaak ten gunste van de verdachte werkt, alsmede dat eventueel door de wetgever geformuleerde bijzondere overgangsbepalingen zullen moeten passen binnen artikel 7 EVRM, artikel 15 lid 1 IVBPR en – voor zover van toepassing – artikel 49 lid 1 HvGEU. Indien dat laatste niet het geval is, zal de rechter deze bepalingen buiten toepassing moeten laten (vgl. ECLI:NL:HR:2011:BP6878).

De Hoge Raad overweegt dat de wetwijziging, kort gezegd, hierop neerkomt dat met ingang van 1 januari 2020 de rechter niet langer de mogelijkheid heeft om vervangende hechtenis te verbinden aan de oplegging van een schadevergoedingsmaatregel, voor het geval geen volledige betaling of volledig verhaal volgt. In plaats daarvan kan de rechter het dwangmiddel van de gijzeling opleggen, die net als de vervangende hechtenis ten hoogste één jaar kan duren. Uit de wetsgeschiedenis blijkt dat het uitgangspunt van de wetgever daarbij was dat een veroordeelde niet wordt onderworpen aan een gijzeling indien sprake is van betalingsonmacht. In verband daarmee is in artikel 6:4:20 lid 3 Sv bepaald dat geen gijzeling wordt toegepast ‘indien de veroordeelde aannemelijk maakt dat hij buiten staat is te voldoen aan de verplichting tot betaling’. De voorheen geldende regeling, kende niet een voorziening voor gevallen van betalingsonmacht. Volgens die regeling kon ook in geval van betalingsonmacht vervangende hechtenis ten uitvoer worden gelegd (vgl. ECLI:NL:HR:2008:BF5053).

De Hoge Raad oordeelt dat in het licht hiervan met de invoering van artikel 6:4:20 lid 3 Sv sprake is van een verandering in de regels van sanctierecht die ten gunste van de verdachte werkt en die, gelet op hetgeen is vooropgesteld, met onmiddellijke ingang toegepast moet worden. De door de wetgever in artikel XLIVA van de Wet USB geformuleerde – en met de verdragsbepalingen strijdige – bijzondere overgangsbepalingen moeten daarbij, voor zover zij betrekking hebben op vervangende hechtenis, buiten toepassing worden gelaten. Gelet hierop vernietigt de Hoge Raad de uitspraak van het hof ambtshalve voor zover daarbij vervangende

hechtenis is opgelegd. De Hoge Raad overweegt dat na publicatie van dit arrest het voor de advocatuur echter voldoende duidelijk moet zijn dat in voorkomende gevallen in cassatie met vrucht erover kan worden geklaagd dat, in plaats van de oplegging van vervangende hechtenis, gijzeling had moeten worden toegepast. Daarom zal de Hoge Raad in zaken waarin de cassatieschriftuur na 26 juni 2020 is ingekomen geen gebruik meer maken van zijn bevoegdheid de bestreden beslissing ambtshalve te vernietigen op de hiervoor aangeduide grond. Opmerking verdient dat de Hoge Raad van die bevoegdheid ook geen gebruik zal maken in zaken waarin het cassatieberoep met toepassing van artikel 80a RO niet-ontvankelijk is.

ANNOTATIE

**Toewijzing schadevergoeding benadeelde partijen.
Commentaar bij Hoge Raad 26 mei 2020,
ECLI:NL:HR:2020:868.**

mr. J.H.J. Verbaan

De verdediging klaagt namens de verdachte, ten aanzien van wie poging zware mishandeling, meermalen gepleegd is bewezen verklaard, over de toewijzing door het hof van de vorderingen van de benadeelde partijen en de in verband daarmee opgelegde schadevergoedingsmaatregelen, in het bijzonder wat betreft het oordeel van het hof dat de verdachte het oogmerk had tot het toebrengen van ander nadeel dan vermogensschade als bedoeld in artikel 6:106 lid 1 aanhef en onder a (oud) BW.

Het hof heeft ten aanzien van de bewezenverklaring verder onder meer overwogen dat op 3 december 2007 door een aantal politieambtenaren het pand te Amsterdam geobserveerd werd in verband met de in- en verkoop van verdovende middelen. Aldaar werd waargenomen dat een Opel Combo, die gesignaleerd stond als gestolen, het parkeerdek van de flat op kwam rijden. De bestuurder van deze auto ging het pand in en verliet dit pand na enige tijd waarna hij weer achter het stuur van die Opel Combo plaatsnam en het parkeerdek afreed. De politieambtenaren kregen van collega's de melding dat de Opel Combo wegreed en zijn meteen het genoemde voertuig met hun onopvallende politievoertuig gevolgd. Zij hebben het voertuig hierna niet meer uit het oog verloren. Ook andere politieambtenaren kregen de melding van de gestolen Opel Combo door, waarop ook zij, eveneens in een onopvallend politievoertuig achter de Opel Combo aangingen. Laatsgenoemde politieambtenaren haalden de auto in en gaven de bestuurder een stopteken, waar geen gehoor aan werd gegeven. Hierop hebben zij het zwaailicht en de geluidssignalen van hun politievoertuig in werking gesteld. Vervolgens trachtten andere politieambtenaren de Opel Combo tot stilstand te brengen, waarop hun politievoertuig aan de linker achterzijde met een harde klap door de Opel Combo werd aangereiden. Na een achtervolging op landwegen in de omgeving van Krommenie en Assendelft hadden de andere politieambtenaren de Opel Combo door een lange bocht niet in zicht. Toen zij hem weer in zicht kregen zagen zij dat hij recht op hun dienstvoertuig afreed, waarbij laatsgenoemde politieambtenaren noodgedwongen moesten uitwijken om een

aanrijding te voorkomen. Uit het samenstel van de gedragingen van de verdachte en de omstandigheden waaronder hij deze heeft begaan, leidt het hof af dat de verdachte minstgenomen bewust de aanmerkelijke kans heeft aanvaard dat hij de betrokken politieambtenaren zwaar lichamelijk letsel zou toebrengen.

Het arrest houdt omtrent de vorderingen van de benadeelde partijen in dat de politieambtenaren zich als benadeelde partijen in onderhavig strafproces hebben gevoegd en daarbij een vordering ingediend tot vergoeding van geleden immateriële schade als gevolg van de aan de verdachte ten laste gelegde feiten. De vorderingen tot vergoeding van immateriële schade van de eerstgenoemde politieambtenaren bedragen elk € 300, terwijl de vorderingen voor deze kosten van laatstgenoemde politieambtenaren € 1.700 respectievelijk € 500 bedragen. In hoger beroep zijn deze vorderingen opnieuw aan de orde.

De advocaat-generaal heeft geconcludeerd tot toewijzing van de vorderingen van de benadeelde partijen. De vorderingen van de benadeelde partijen zijn door de raadvrouw van de verdachte betwist. Daartoe is in de kern aangevoerd dat voor toewijzing is vereist dat sprake is van geestelijk letsel, hetgeen niet uit de onderbouwing van de vorderingen van de benadeelde partijen is gebleken. Het hof oordeelt hieromtrent dat vaststaat dat de verdachte onrechtmatig gehandeld heeft jegens de benadeelde partijen, welk onrechtmatig handelen hem kan worden toegerekend. Immers, bewezen is verklaard dat de verdachte zich strafbaar heeft gemaakt aan telkens een poging tot het toebrengen van zwaar lichamelijk letsel. De verdachte is derhalve verplicht de door de benadeelde partijen geleden schade die zij dientengevolge hebben geleden, te vergoeden.

De door de benadeelde partijen geleden schade is naar het oordeel van het hof ter hoogte van de hieronder vermelde bedragen het rechtstreeks gevolg van de bewezen verklaarde feiten, als bedoeld in artikel 361 lid 2 aanhef en sub b Sv. Artikel 6:95 BW bepaalt dat de schade die op grond van een wettelijke verplichting tot schadevergoeding moet worden vergoed, bestaat in vermogensschade en ander nadeel, dit laatste voor zover de wet op vergoeding hiervan recht geeft. Het hof overweegt dat artikel 6:106 BW hiervoor een nadere regeling geeft en haalt het eerste lid van genoemde bepaling aan. Het hof is van oordeel dat de benadeelde partijen voldoende concrete feiten en omstandigheden hebben aangevoerd die maken dat de verdachte het oogmerk heeft gehad om jegens de benadeelde partijen ander nadeel dan vermogensschade toe te brengen, wat er ook zij van het betoog van de raadvrouw waarin de vraag is voorgelegd of sprake is van geestelijk letsel en in hun persoon zijn aangetast in de zin van artikel 6:106 lid 1 aanhef en sub b BW. Immers, bewezen is verklaard, kort gezegd, dat de verdachte op de benadeelde partijen, die zich in hun dienstvoertuigen bevonden, is aangerezen en/of ingerezen, waarbij de benadeelde partijen ternauwernood zijn ontkomen aan het oplopen van zwaar lichamelijk letsel. Door aldus te handelen, namelijk opzettelijk een

situatie te scheppen waarin de benadeelde partijen ernstig dienden te vrezen voor hun gezondheid heeft de verdachte met het vereiste oogmerk, als bedoeld in artikel 6:106 lid 1 aanhef en sub a BW, gehandeld. De door de slachtoffers ondervonden schrik en angst betreft nadeel dat niet in vermogensschade bestaat, als bedoeld in dat artikel. Het hof leidt uit het voorgaande dan ook af dat de benadeelde partijen in aanmerking komen voor een schadevergoeding. Voor toewijzing van de vorderingen tot schadevergoeding is voldoende dat feiten worden gesteld en komt vast te staan waaruit in het algemeen het geleden zijn van de schade kan worden afgeleid (vgl. ECLI:HR:2011:BR5211).

Bij de begroting van de naar billijkheid vast te stellen vergoeding voor immateriële schade dient de rechter rekening te houden met alle omstandigheden. De begroting is voorts voorbehouden aan de feitenrechter die niet is gebonden aan de gewone regels omtrent stelplicht en bewijslast (vgl. ECLI:NL:HR:2000:AA8358). De benadeelde partijen hebben concreet onderbouwd en aangevoerd dat de gebeurtenissen een grote impact hebben gehad op hun persoonlijk leven. Gelet op het vorengewone lenen de vorderingen van de eerstgenoemde politieambtenaren zich elk – naar maatstaven van billijkheid – voor toewijzing tot een bedrag van € 500. De vordering van de laatstgenoemde politieambtenaren lenen zich elk voor toewijzing van een bedrag ter hoogte van € 300. Voor het overige is het hof van oordeel dat behandeling van de vordering van een van de eerstgenoemde politieambtenaren een onevenredige belasting van het strafgeding oplevert. In zoverre kan zij daarom thans in de vordering niet worden ontvangen en kan de vordering slechts bij de burgerlijke rechter worden aangebracht. Om te bevorderen dat de geleden immateriële schade door de verdachte worden vergoed, zal het hof ten aanzien van elk van de toegewezen vorderingen tot schadevergoeding de maatregel van artikel 36f Sr opleggen op de hierna te noemen wijze.

De Hoge Raad haalt artikel 6:106 BW lid 1 aanhef en onder a BW, zoals dat luidde ten tijde van het bewezen verklaarde, aan en overweegt dat blijkens de geschiedenis van haar totstandkoming deze bepaling in het bijzonder ertoe strekt het geschokte rechtsgevoel te bevredigen. Daarbij is bijvoorbeeld gedacht aan het beschadigen of vernielen van een zaak met het oogmerk daarmee immateriële schade toe te brengen (vgl. ECLI:NL:HR:2001:AB2775). De Hoge Raad overweegt dat het hof heeft geoordeeld dat de verdachte door opzettelijk een situatie te scheppen waarin de benadeelde partijen ernstig dienden te vrezen voor hun gezondheid, gehandeld heeft met het oogmerk die benadeelde partijen ander nadeel dan vermogensschade toe te brengen als bedoeld in artikel 6:106 lid 1 aanhef en onder a (oud) BW. De Hoge Raad oordeelt dat de enkele door het hof in aanmerking genomen omstandigheid dat de verdachte opzettelijk een situatie heeft geschapen waardoor ander nadeel dan vermogensschade is toegebracht, de gevolgtrekking dat de verdachte het oogmerk had zodanig nadeel toe te brengen niet kan dragen. Dat het hof heeft vastgesteld dat de verdachte

opzettelijk een dienstauto heeft aangereden en op een andere dienstauto is ingereden – in welke auto's zich verbalisanten bevonden – volstaat evenmin om dit oogmerk aan te nemen. De Hoge Raad oordeelt dat dat ook meebrengt dat de oplegging van de in artikel 36f lid 1 Sr voorziene maatregel niet in stand kan blijven (vgl. ECLI:NL:HR:2019:901).

ANNOTATIE

**Beelden op ‘YouTube’ feit van algemene bekendheid.
Commentaar bij Hoge Raad 26 mei 2020,
ECLI:NL:HR:2020:916.**

mr. J.H.J. Verbaan

De verdediging klaagt namens verdachte, ten aanzien van wie opzetheling is bewezen verklaard, over de motivering van de bewezenverklaring. Daartoe wordt aangevoerd dat de aan ‘YouTube’ ontleende overweging van het hof dat de omstandigheid dat ‘een contactslot van een scooter/bromfiets met bouten is vastgemaakt en eerst kan worden verwijderd en/of vervangen door de plastic kap van het voertuig los te schroeven’ kan worden aangemerkt als een feit van algemene bekendheid, niet zonder meer begrijpelijk is.

Het hof heeft ten aanzien van de bewezenverklaring overwogen dat de beslissing dat het bewezen verklaarde door de verdachte is begaan, op de feiten en omstandigheden als vervat in de bewijsmiddelen in onderlinge samenhang beschouwd, berust. Zijdens verdachte is vrijspraak bepleit. Daartoe is aangevoerd dat de politierechter overwogen heeft dat de verdachte op de bromfiets heeft gereden terwijl het contactslot daarin ontbrak. Echter, de verdachte stelt dat in de scooter wel degelijk een contactslot zat toen hij deze meenam voor een proefrit. Hij heeft toen ook een sleutel meegekregen voor het contactslot zodat de scooter kon worden gestart. Zowel een betrokkene als de verdachte (op een later moment) hebben de scooter gestart met deze sleutel. De verdachte is uiteindelijk met de scooter ten val gekomen en heeft daarbij een harde smak gemaakt. Mogelijk dat het contactslot toen uit de scooter is gekomen. De politie heeft daar echter, ondanks het uitdrukkelijke verzoek van de verdachte om ter plaatse te gaan kijken, geen onderzoek naar gedaan.

Het hof overweegt dienaangaande dat de verdachte ter terechtzitting in eerste aanleg verklaard heeft dat hij de scooter, bouwjaar 2011, voor een bedrag van € 250 zou kopen van een andere betrokkene. Bij de koop was volgens verdachte een helm inbegrepen. Deze prijs is naar het oordeel van het hof, na het raadplegen van openbare bronnen op internet, niet marktconform te noemen. Ook niet als wordt uitgegaan van het door de raadsman in hoger beroep genoemde bedrag van € 350. De verdachte is vervolgens midden in de nacht een

proefrit gaan maken met de scooter. Toen de verdachte de politie zag heeft hij de snelheid opgevoerd en is hij hard weggereden, een stopteken negerend. Zelfs nadat hij ten val was gekomen wilde hij te voet wegluchten door een snelweg over te steken. Hij wilde hoe dan ook aan een controle door de politie ontkomen. Het hof merkt voorts op dat het na raadpleging van de openbare bron YouTube is gebleken dat een contactslot van een scooter/bromfiets met bouten is vastgemaakt en eerst kan worden verwijderd en/of vervangen door de plastic kap van het voertuig los te schroeven. Dat het slot er als gevolg van een val, ook ingeval van een harde val, los kan schieten acht het hof derhalve niet aannemelijk. Nu blijkens de foto's in het dossier de kap bovendien nog op de scooter zat en niet was beschadigd, wordt de verklaring van de verdachte dat het contactslot als gevolg van de harde smak los is geraakt en uit de scooter is gevallen, als ongeloofwaardig terzijde gesteld. Het hof houdt het er voor dat het contactslot reeds ontbrak toen de verdachte de scooter voorhanden kreeg, hetgeen duidelijk zichtbaar voor hem moet zijn geweest. Desondanks is de verdachte met de scooter gaan rijden.

De Hoge Raad overweegt dat op grond van artikel 339 lid 2 Sv feiten of omstandigheden van algemene bekendheid geen bewijs behoeven. In de regel is een gegeven dat aan een internetbron is ontleend van algemene bekendheid indien dat gegeven geen specialistische kennis veronderstelt en de juistheid daarvan redelijkerwijs niet voor betwisting vatbaar is (vgl. ECLI:NL:HR:2016:522, r.o. 2.4). Geen rechtsregel dwingt de rechter ertoe een algemeen bekend gegeven bij het onderzoek op de terechtzitting ter sprake te brengen. Indien echter niet zonder meer duidelijk is of het gaat om een algemeen bekend gegeven, behoort de rechter dat gegeven aan de orde te stellen bij de behandeling van de zaak op de terechtzitting. Aldus wordt voorkomen dat hij zijn beslissing doet steunen op mededelingen of waarnemingen die hem buiten het geding ter kennis zijn gekomen en waarvan de overige bij het geding betrokkenen onkundig zijn gebleven, zodat zij niet in staat zijn geweest zich daarover uit te laten. Indien bij dat onderzoek op de terechtzitting vervolgens het uitdrukkelijk onderbouwde standpunt wordt ingenomen dat en waarom het gegeven niet van algemene bekendheid is, zal de rechter in geval van afwijking van dat standpunt in zijn uitspraak op de voet van artikel 359 lid 2 Sv de redenen dienen op te geven die daartoe hebben geleid (vgl. ECLI:NL:HR:2011:BP0291, r.o. 3.2.2).

De Hoge Raad overweegt dat het hof blijkens de bewijsvoering en op basis van de daarin opgenomen verwijzing naar 'de openbare bron YouTube' kennelijk geoordeeld heeft dat het van algemene bekendheid in de zin van artikel 339 lid 2 Sv is dat een contactslot van een scooter/bromfiets met bouten is vastgemaakt en eerst kan worden verwijderd en/of vervangen door de plastic kap van het voertuig los te schroeven. De Hoge Raad oordeelt dat dat oordeel niet zonder meer begrijpelijk is. De Hoge Raad oordeelt dat die klacht bij gebrek aan belang

evenwel niet tot cassatie hoeft te leiden, nu de bewezenverklaring ook met weglating van het onderdeel in de nadere bewijsoverweging over de wijze waarop een contactslot van een scooter is vastgemaakt en kan worden verwijderd, toereikend is gemotiveerd.

RECHTSPRAAK

Bewijsklachten Promis-werkwijze.

Bewijsklachten Promis-werkwijze.

De cassatiemiddelen komen op tegen de bewezenverklaring van het onder 1 tot en met 10 ten laste gelegde en klagen onder meer dat de bewezenverklaring van het onder 2 ten laste gelegde ontoereikend is gemotiveerd in het licht van de motiveringseisen die gelden bij toepassing van de zogenoemde Promis-werkwijze. De cassatiemiddelen lenen zich voor gezamenlijke bespreking.

Het hof heeft de bewezenverklaring van feit 2 inderdaad niet naar de eis der wet met redenen omkleed. Daarbij neemt de Hoge Raad mede in aanmerking dat:

(i) de bewijsvoering in het door het hof bevestigde vonnis in belangrijke mate steunt op ‘conclusies’ die zijn getrokken ‘uit de telefoongesprekken die de verdachten voorafgaand aan en na het binnenvallen van de plantage voeren’, zonder zakelijke samenvatting van de redengevende inhoud van de telefoongesprekken waaraan het die ‘conclusies’ heeft ontleend;

(ii) het hof die bewijsvoering in de aanvulling op het arrest – die, gelet op hetgeen het hof in het arrest heeft overwogen in zijn ‘Aanvullende bewijsoverwegingen’ met betrekking tot de criminele organisatie (zoals hiervoor weergegeven onder 2.2.3), slechts bewijsmiddelen ten aanzien van de criminele organisatie bevat – niet alsnog heeft voorzien van een dergelijke samenvatting, terwijl het daarin evenmin de overige in het arrest genoemde ‘aanvullende’ bewijsmiddelen heeft opgenomen.

De cassatiemiddelen zijn in zoverre terecht voorgesteld.

De cassatiemiddelen klagen verder dat de bewezenverklaring van het onder 1 en 3 tot en met 7 ten laste gelegde ontoereikend is gemotiveerd in het licht van de motiveringseisen die gelden bij toepassing van de zogenoemde Promis-werkwijze.

De cassatiemiddelen slagen ook in zoverre. De Hoge Raad neemt daarbij mede in aanmerking dat de bewijsvoering ook ten aanzien van het onder 3 tot en met 7 ten laste gelegde in belangrijke mate steunt op ‘conclusies’ die zijn getrokken ‘uit de telefoongesprekken die de

verdachten voorafgaand aan en na het binnenvallen van de plantage voeren', zonder zakelijke samenvatting van de redengevende inhoud van de telefoongesprekken waaraan het die 'conclusies' heeft ontleend. De Hoge Raad neemt voorts ten aanzien van het onder 1 ten laste gelegde in aanmerking dat het hof in de 'Aanvulling bewijsmiddelen' weliswaar aanvullende bewijsmiddelen heeft opgenomen, maar daarbij heeft volstaan met het opsommen van de data en vindplaatsen in het procesdossier van in totaal ruim vierhonderd tapgesprekken en sms-berichten en het daarbij als bijlagen voegen van kopieën van schriftelijke weergaven van een deel van die tapgesprekken, zonder een zakelijke samenvatting te geven van de redengevende inhoud van die tapgesprekken en sms-berichten.

Ten aanzien van het onder 8 tot en met 10 bewezen verklaarde – kort gezegd inhoudende dat de verdachte samen met één of meer anderen (bedrijfsmatig) ruim 1.800 hennepstekken, 21 gram hennep, een stroomstootwapen en een gasdrukpistool aanwezig dan wel voorhanden heeft gehad in zijn woning – falen de klachten. Gelet op wat de bewijsvoering inhoudt – onder meer betrekking hebbend op wat in de processen-verbaal van de politie is gerelateerd over het aantreffen van de hennepstekken, hennep en wapens tijdens een doorzoeking in de woning van de verdachte, over de technische eigenschappen van de wapens – en gelet op wat in de bewijsmotivering is overwogen over het achterwege blijven van een aannemelijke verklaring van de verdachte over de aanwezigheid van die wapens, is de verwijzing naar de wettige bewijsmiddelen waaraan de redengevende feiten en omstandigheden zijn ontleend voldoende eenduidig en nauwkeurig om te kunnen beoordelen dat de bewezenverklaring in toereikende mate steunt op de inhoud van wettige bewijsmiddelen. De bewezenverklaring van de feiten 8 tot en met 10 is dan ook toereikend gemotiveerd. De cassatiemiddelen falen derhalve in zoverre.

De Hoge Raad vernietigt de uitspraak van het hof, maar uitsluitend wat betreft de beslissingen over het onder 1 tot en met 7 ten laste gelegde en de strafoplegging, wijst de zaak terug naar het gerechtshof 's-Hertogenbosch, opdat de zaak ten aanzien daarvan opnieuw wordt berecht en afgedaan en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 26-05-2020

ECLI: ECLI:NL:HR:2020:912

Zaaknummer: 19/02065

Rechters: W.A.M. van Schendel, A.L.J. van Strien en A.E.M. Röttgering

Advocaten: A.B.E. van Kan

Wetsartikelen: 359 Sv

RECHTSPRAAK

Is de aan ‘youtube’ ontleende overweging van het hof dat de omstandigheid dat ‘een contactslot van een scooter/bromfiets met bouten is vastgemaakt en eerst kan worden verwijderd en/of vervangen door de plastic kap van het voertuig los te schroeven’ een feit van algemene bekendheid?

Is de aan ‘youtube’ ontleende overweging van het hof dat de omstandigheid dat ‘een contactslot van een scooter/bromfiets met bouten is vastgemaakt en eerst kan worden verwijderd en/of vervangen door de plastic kap van het voertuig los te schroeven’ een feit van algemene bekendheid?

Het cassatiemiddel klaagt over de motivering van de bewezenverklaring. Daartoe wordt aangevoerd dat de aan ‘youtube’ ontleende overweging van het hof dat de omstandigheid dat ‘een contactslot van een scooter/bromfiets met bouten is vastgemaakt en eerst kan worden verwijderd en/of vervangen door de plastic kap van het voertuig los te schroeven’ kan worden aangemerkt als een feit van algemene bekendheid, niet zonder meer begrijpelijk is.

Het hof heeft blijkens de bewijsvoering en op basis van de daarin opgenomen verwijzing naar ‘de openbare bron you tube’ kennelijk geoordeeld dat het van algemene bekendheid in de zin van artikel 339 lid 2 Sv is dat ‘een contactslot van een scooter/bromfiets met bouten is vastgemaakt en eerst kan worden verwijderd en/of vervangen door de plastic kap van het voertuig los te schroeven’. Dat oordeel is niet zonder meer begrijpelijk.

Het cassatiemiddel klaagt daarover terecht. Dat behoeft evenwel bij gebrek aan belang niet tot cassatie te leiden, nu de bewezenverklaring ook met weglating van het onderdeel in de nadere bewijsoverweging over de wijze waarop een contactslot van een scooter is vastgemaakt en kan worden verwijderd, toereikend is gemotiveerd.

Het cassatiemiddel is tevergeefs voorgesteld.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 26-05-2020

ECLI: ECLI:NL:HR:2020:916

Zaaknummer: 19/01512

Rechters: J. de Hullu, E.S.G.N.A.I. van de Griend en J.C.A.M. Claassens

Advocaten: Külcü, H. H. Külcü

Wetsartikelen: 339 Sv

RECHTSPRAAK

Over verwerping van een uitdrukkelijk onderbouwd standpunt en het betrekken van een beroep op zwijgrecht bij het bewijsoordeel.

Over verwerping van een uitdrukkelijk onderbouwd standpunt en het betrekken van een beroep op zwijgrecht bij het bewijsoordeel.

Het cassatiemiddel komt op tegen de bewezenverklaring van het onder 1 en 2 ten laste gelegde en klaagt onder meer dat het hof in strijd met de tweede volzin van het tweede lid van artikel 359 Sv niet in het bijzonder de redenen heeft opgegeven waarom het is afgeweken van een door de verdediging naar voren gebracht uitdrukkelijk onderbouwd standpunt ertoe strekkende dat de verdachte moet worden vrijgesproken van het onder 2 ten laste gelegde.

Wat de raadsman van de verdachte op de terechtzitting in hoger beroep naar voren heeft gebracht, inhoudende – kort gezegd – dat de verdachte zich niet schuldig heeft gemaakt aan het onder 2 ten laste gelegde omdat hij niet betrokken was bij de desbetreffende hennepplantage, kan niet anders worden opgevat dan als een standpunt dat duidelijk, door argumenten ondersteund en voorzien van een ondubbelzinnige conclusie aan het hof is voorgelegd. Het hof is in zijn uitspraak van dit uitdrukkelijk onderbouwde standpunt afgeweken door het onder 2 ten laste gelegde bewezen te verklaren. In strijd met de tweede volzin van het tweede lid van artikel 359 Sv heeft het hof echter niet in het bijzonder de redenen opgegeven die daartoe hebben geleid. Dat verzuim heeft op grond van artikel 359 lid 8 Sv nietigheid tot gevolg.

Bij het voorgaande neemt de Hoge Raad in aanmerking dat zich niet het geval voordoet dat de uitspraak voldoende gegevens bevat in de gebezigde, voor de verwerping van het standpunt relevante bewijsmiddelen (vgl. HR 11 april 2006, ECLI:NL:HR:2006:AU9130, r.o. 3.8.2). Met betrekking tot het bewijs van de betrokkenheid van de verdachte bij het onder 2 ten laste gelegde feit bestaat de bewijsvoering namelijk in hoofdzaak uit gevolgtrekkingen uit tagesprekken, zonder zakelijke samenvatting van de redengevende inhoud van de telefoongesprekken waaraan het die ‘conclusies’ heeft ontleend, waardoor ook in dat licht bezien de bewezenverklaring, mede in het licht van het gevoerde verweer, ontoereikend is

gemotiveerd (vgl. 15 mei 2007, ECLI:NL:HR:2007:BA0424, r.o. 5.6.1).

Het cassatiemiddel klaagt verder dat het hof bij zijn bewijsoordeel ten aanzien van de feiten 1 en 2 ten onrechte in aanmerking heeft genomen dat de verdachte zich tijdens de terechtzitting in hoger beroep heeft beroepen op zijn zwijgrecht.

Volgens het proces-verbaal van de terechtzitting in hoger beroep van 11, 15 en 29 maart 2019 heeft de verdachte op 11 maart 2019 een verklaring afgelegd over het onder 1 en 2 ten laste gelegde, zoals weergegeven in de conclusie van de advocaat-generaal onder 2.6.

Het hof heeft bij zijn 'bewijsoordeel' ten aanzien van de feiten 1 en 2 onder meer in aanmerking genomen dat 'ten aanzien van de verdachte kan worden vastgesteld dat deze geconfronteerd met feiten en omstandigheden waaruit zijn mogelijke betrokkenheid bij de ten laste gelegde feiten zou kunnen blijken ter terechtzitting in hoger beroep zich heeft beroepen op zijn zwijgrecht'. Dat oordeel is niet begrijpelijk in het licht van de door de verdachte ter terechtzitting in hoger beroep afgelegde verklaring over de ten laste gelegde feiten.

Het cassatiemiddel is ook in zoverre terecht voorgesteld. Gelet op de beslissing die hierna volgt, is bespreking van het cassatiemiddel voor het overige niet nodig.

De Hoge Raad vernietigt de uitspraak van het hof en wijst de zaak terug naar het gerechtshof 's-Hertogenbosch, opdat de zaak opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 26-05-2020

ECLI: ECLI:NL:HR:2020:909

Zaaknummer: 19/01885

Rechters: W.A.M. van Schendel, A.L.J. van Strien en A.E.M. Röttgering

Advocaten: Brinkman, B.H.S. B.H.S. Brinkman

Wetsartikelen: 359 Sv

RECHTSPRAAK

Niet beslist op beroep van raadvrouw op overschrijding redelijke termijn in hoger beroep.

Niet beslist op beroep van raadvrouw op overschrijding redelijke termijn in hoger beroep.

Het cassatiemiddel klaagt dat het hof niet heeft beslist op het beroep op overschrijding van de redelijke termijn dat namens de verdachte is gedaan.

Er is een verweer gevoerd waarover het hof op straffe van nietigheid uitdrukkelijk een met redenen omklede beslissing had moeten geven. Aangezien zo'n beslissing in de bestreden uitspraak niet voorkomt is het cassatiemiddel terecht voorgesteld.

De Hoge Raad zal zelf de zaak afdoen. In cassatie moet ervan worden uitgegaan dat de redelijke termijn van berechting als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM bij de behandeling van de zaak in hoger beroep met ruim vier maanden is overschreden. In het licht van de opgelegde gevangenisstraf van twee maanden en de mate waarin de redelijke termijn is overschreden, is er geen aanleiding om aan het oordeel dat de redelijke termijn is overschreden enig rechtsgevolg te verbinden. De Hoge Raad zal daarom met dat oordeel volstaan.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 26-05-2020

ECLI: ECLI:NL:HR:2020:923

Zaaknummer: 19/01793

Rechters: W.A.M. van Schendel, Y. Buruma en M.T. Boerlage

Advocaten: R.P. Snorn

Wetsartikelen: 359 Sv

RECHTSPRAAK

Onvoldoende duidelijke vermelding feiten in de zin van artikel 28 Uitleveringswet?

Onvoldoende duidelijke vermelding feiten in de zin van artikel 28 Uitleveringswet?

Artikel 28 lid 3 Uitleveringswet houdt in dat de rechter in zijn uitspraak de feiten waarvoor de uitlevering kan worden toegestaan, dient te vermelden.

De rechtbank heeft vastgesteld dat de uitlevering is verzocht ter zake van de tenuitvoerlegging van een vonnis waarbij de opgeëiste persoon tot gevangenisstraf is veroordeeld ter zake van (i) een doodslag, (ii) twee pogingen tot doodslag en (iii) het zonder vergunning dragen van een wapen. De rechtbank heeft voorts geoordeeld dat niet is gebleken van een beletsel voor de toelaatbaarheid van de verzochte uitlevering. Gelet hierop moet het ervoor worden gehouden dat de rechtbank onder het opschrift 'beslissing' kennelijk abusievelijk bij de toelaatbare verklaring van de uitlevering alleen de 'doodslag' heeft vermeld. De Hoge Raad zal dit verzuim herstellen door – mede in het licht van artikel 28 lid 3 Uitleveringswet – de uitlevering toelaatbaar te verklaren voor de feiten die zijn omschreven in het uitleveringsverzoek en het na te noemen door de verzoekende Staat bij het uitleveringsverzoek overgelegde stuk.

De Hoge Raad vernietigt de uitspraak van de rechtbank, maar uitsluitend voor zover de rechtbank de gevraagde uitlevering van de opgeëiste persoon toelaatbaar heeft verklaard 'ter executie van het strafvonnis waarbij hij is veroordeeld ter zake doodslag, zoals vermeld in het uitleveringsverzoek', verklaart de gevraagde uitlevering toelaatbaar ter executie van het in het uitleveringsverzoek genoemde strafvonnis van de 1e Meervoudige kamer in zware strafzaken te Muş van 31 december 2014 met kenmerk 2009/86 [...] 2014/493 [...], waarbij de opgeëiste persoon is veroordeeld ter zake van de feiten zoals omschreven in het uitleveringsverzoek en het daarbij gevoegde 'Proces-verbaal beoordeling dossier', 'Kenmerk: 2017/2500 [...], gedateerd 15 mei 2019' en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 26-05-2020

ECLI: ECLI:NL:HR:2020:931

Zaaknummer: 19/04799

Rechters: J. de Hullu, E.S.G.N.A.I. van de Griend en M.J. Borgers

Advocaten: L. Bien

Wetsartikelen: 28 Uw

RECHTSPRAAK

Afwijzing bij tussenarrest van twee ter (regie)zitting gedane getuigenverzoeken begrijpelijk?

Afwijzing bij tussenarrest van twee ter (regie)zitting gedane getuigenverzoeken begrijpelijk?

Het cassatiemiddel klaagt over de afwijzing door het hof van het door de verdediging op de terechtzitting in hoger beroep van 13 juli 2016 gedane verzoek om [getuige 1] en [getuige 2] als getuigen te horen.

Blijkens de stukken van het geding heeft de berechting in eerste aanleg plaatsgevonden op tegenspraak en zijn [getuige 1] en [getuige 2] op 7 oktober 2014 als getuige gehoord door de rechter-commissaris in de strafzaak tegen de verdachte. Gelet daarop en in aanmerking genomen dat het onderzoek op de terechtzitting van 13 december 2017 opnieuw is aangevangen en de einduitspraak van het hof niet mede berust op de beslissing die het hof bij tussenarrest van 27 juli 2016 heeft genomen op het verzoek tot het horen van [getuige 1] en [getuige 2] als getuige, is het cassatiemiddel tevergeefs voorgesteld.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 26-05-2020

ECLI: ECLI:NL:HR:2020:917

Zaaknummer: 18/05453

Rechters: J. de Hullu, M.J. Borgers en J.C.A.M. Claassens

Advocaten: Verbruggen, A. A. Verbruggen

Wetsartikelen: 418 Sv

RECHTSPRAAK

Over innerlijke tegenstrijdigheid in de bewijsvoering en verbeurdverklaring van een breekijzer.

Over innerlijke tegenstrijdigheid in de bewijsvoering en verbeurdverklaring van een breekijzer.

Eerste middel

Het cassatiemiddel klaagt dat de uitspraak van het hof met betrekking tot de onder feit 3 ten laste gelegde – kort gezegd – poging tot diefstal van een geldbedrag van [benadeelde 5] innerlijk tegenstrijdige beslissingen bevat.

Gelet op de in de bewijsoverweging van het hof genoemde feiten en omstandigheden, die het heeft ontleend aan in de aanvulling opgenomen bewijsmiddelen, en zijn daarop gebaseerde oordeel dat ‘het onder 3 primair ten laste gelegde in de zaak Voorschoten wettig en overtuigend bewezen kan worden verklaard’, de in het arrest vermelde dienovereenkomstige kwalificatie – te weten: ‘poging tot diefstal door twee of meer verenigde personen, waarbij de schuldige zich de toegang tot de plaats van het misdrijf heeft verschaft en het weg te nemen goed onder zijn bereik heeft gebracht door middel van valse sleutels, meermalen gepleegd’ – en de verklaring in het dictum dat de verdachte het onder 3 ten laste gelegde feit heeft begaan, moet worden aangenomen dat het hof heeft bedoeld bewezen te verklaren dat – kort gezegd – de verdachte en ten minste één mededader ter uitvoering van het voorgenomen misdrijf om tezamen en in vereniging met het oogmerk van wederrechtelijke toe-eigening een geldbedrag van ongeveer € 21.285 van [benadeelde 5] weg te nemen, zich toegang hebben verschaft tot de internetbankrekening van [benadeelde 5] en dat geldbedrag van de bankrekening van [benadeelde 5] hebben ontspaard. Het hof heeft kennelijk bij vergissing de daarop betrekking hebbende onderdelen van de voor de bewezenverklaring gebruikte tekst van de tenlastelegging doorgehaald.

De Hoge Raad leest de bewezenverklaring onder 3 verbeterd, zoals is weergegeven in de conclusie van de advocaat-generaal onder 5.6. Daardoor ontvalt aan het cassatiemiddel waar het klaagt over innerlijk tegenstrijdige beslissingen in het arrest de feitelijke grondslag, zodat het niet tot cassatie kan leiden.

Tweede middel

Het cassatiemiddel klaagt voorts onder meer over de verbeurdverklaring van onder meer het in het dictum genoemde breekijzer.

Het hof heeft in de bestreden uitspraak niet vastgesteld dat en waarom aan de voorwaarden voor verbeurdverklaring van het breekijzer is voldaan. De verbeurdverklaring is daarom in zoverre niet naar de eis der wet met redenen omkleed. Het breekijzer zal aan de verdachte worden teruggegeven.

HR ambtshalve

Ook heeft het hof de verdachte de verplichtingen opgelegd, kort gezegd, om aan de Staat ten behoeve van de in het arrest genoemde slachtoffers de in het arrest vermelde bedragen te betalen, bij gebreke van betaling en verhaal te vervangen door het in het arrest telkens genoemde aantal dagen hechtenis.

De Hoge Raad zal de uitspraak van het hof ambtshalve vernietigen voor zover daarbij telkens vervangende hechtenis is toegepast, overeenkomstig hetgeen is beslist in HR 26 mei 2020, ECLI:NL:HR:2020:914.

Beslissing

De Hoge Raad vernietigt de uitspraak van het hof, maar uitsluitend voor zover bij de schadevergoedingsmaatregel ten behoeve van de in het arrest genoemde slachtoffers telkens vervangende hechtenis is toegepast en wat betreft de verbeurdverklaring van het in het arrest van het hof genoemde breekijzer, bepaalt dat met toepassing van artikel 6:4:20 Sv telkens gijzeling van gelijke duur kan worden toegepast, gelast de teruggave aan de verdachte van het in beslag genomen en nog niet teruggegeven voorwerp, te weten '(12) Breekijzer' en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 26-05-2020

ECLI: ECLI:NL:HR:2020:921

Zaaknummer: 18/04262

Rechters: W.A.M. van Schendel, V. van den Brink en A.E.M. Röttgering

Advocaten: Th. J. Kelder

Wetsartikelen: 359 Sv en 33a Sr

RECHTSPRAAK

Kennelijke oordeel van de rechtbank dat het voortduren van het beslag op 23 auto's niet in overeenstemming is met de eis van proportionaliteit toereikend gemotiveerd?

Kennelijke oordeel van de rechtbank dat het voortduren van het beslag op 23 auto's niet in overeenstemming is met de eis van proportionaliteit toereikend gemotiveerd?

Het middel klaagt onder meer dat het kennelijke oordeel van de rechtbank dat het voortduren van het beslag op 23 auto's niet in overeenstemming is met de eis van proportionaliteit ontoereikend is gemotiveerd.

Voor de behandeling van het klaagschrift en de inhoud van de bestreden beslissing wordt verwezen naar de conclusie van de advocaat-generaal onder 2.

De klacht is gegrond. De redenen daarvoor staan vermeld in de conclusie van de advocaat-generaal onder 5.2 en 5.3. Gelet daarop behoeft het cassatiemiddel voor het overige geen bespreking.

De Hoge Raad vernietigt de beschikking van de rechtbank maar uitsluitend wat betreft de beslissing over de daarin vermelde 23 auto's, wijst de zaak terug naar de rechtbank Gelderland, zittingsplaats Zutphen, opdat de zaak ten aanzien daarvan opnieuw wordt behandeld en afgedaan en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 26-05-2020

ECLI: ECLI:NL:HR:2020:915

Zaaknummer: 19/02926

Rechters: J. de Hullu, E.S.G.N.A.I. van de Griend en J.C.A.M. Claassens

Wetsartikelen: 552a Sv

RECHTSPRAAK

Oordeel hof dat verdachte het oogmerk had tot het toebrengen van nadeel als bedoeld in artikel 6:106 lid 1 onder a (oud) BW toereikend gemotiveerd?

Oordeel hof dat verdachte het oogmerk had tot het toebrengen van nadeel als bedoeld in artikel 6:106 lid 1 onder a (oud) BW toereikend gemotiveerd?

Het cassatiemiddel klaagt over de toewijzing door het hof van de vorderingen van de benadeelde partijen en de in verband daarmee opgelegde schadevergoedingsmaatregelen, in het bijzonder wat betreft het oordeel van het hof dat de verdachte het oogmerk had tot het toebrengen van ander nadeel dan vermogensschade als bedoeld in artikel 6:106 lid 1 aanhef en onder a (oud) BW.

Het hof heeft geoordeeld dat de verdachte door opzettelijk een situatie te scheppen waarin de benadeelde partijen ernstig dienden te vrezen voor hun gezondheid, heeft gehandeld met het oogmerk die benadeelde partijen ander nadeel dan vermogensschade toe te brengen als bedoeld in artikel 6:106 lid 1 aanhef en onder a (oud) BW. De enkele door het hof in aanmerking genomen omstandigheid dat de verdachte opzettelijk een situatie heeft geschapen waardoor ander nadeel dan vermogensschade is toegebracht, kan de gevolgtrekking dat de verdachte het oogmerk had zodanig nadeel toe te brengen niet dragen. Dat het hof heeft vastgesteld dat de verdachte opzettelijk een dienstauto heeft aangereiden en op een andere dienstauto is ingereden – in welke auto's zich verbalisanten bevonden – volstaat evenmin om dit oogmerk aan te nemen.

Het cassatiemiddel slaagt in zoverre. Dat brengt mee dat ook de oplegging van de in artikel 36f lid 1 Sr voorziene maatregel niet in stand kan blijven (vgl. HR 18 juni 2019, ECLI:NL:HR:2019:901).

Gelet op de beslissing die hierna volgt, is bespreking van de cassatiemiddelen voor het overige niet nodig.

De Hoge Raad vernietigt de uitspraak van het hof, maar uitsluitend wat betreft de strafoplegging en de toewijzing van de vorderingen van de benadeelde partijen, wijst de zaak terug naar het gerechtshof Amsterdam, opdat de zaak ten aanzien daarvan opnieuw wordt berecht en afgedaan en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 26-05-2020

ECLI: ECLI:NL:HR:2020:868

Zaaknummer: 18/03449

Rechters: W.A.M. van Schendel, V. van den Brink en J.C.A.M. Claassens

Advocaten: B.J.W. Tijkotte

Wetsartikelen: 36f Sr

RECHTSPRAAK

Is er – ondanks dat volgens de overgangsbepaling wijziging van artikel 36f Sr geen gevolgen heeft voor vervangende hechtenis die is opgelegd vóór het tijdstip waarop wijziging van dit artikel heeft plaatsgevonden – sprake van gewijzigd sanctierecht in het voordeel van de verdachte?

Is er – ondanks dat volgens de overgangsbepaling wijziging van artikel 36f Sr geen gevolgen heeft voor vervangende hechtenis die is opgelegd vóór het tijdstip waarop wijziging van dit artikel heeft plaatsgevonden – sprake van gewijzigd sanctierecht in het voordeel van de verdachte?

De wetswijziging komt, kort gezegd, hierop neer dat met ingang van 1 januari 2020 de rechter niet langer de mogelijkheid heeft om vervangende hechtenis te verbinden aan de oplegging van een schadevergoedingsmaatregel, voor het geval geen volledige betaling of volledig verhaal volgt. In plaats daarvan kan de rechter het dwangmiddel van de gijzeling opleggen, die net als de vervangende hechtenis ten hoogste één jaar kan duren.

Uit de wetsgeschiedenis blijkt dat het uitgangspunt van de wetgever daarbij was dat een veroordeelde niet wordt onderworpen aan een gijzeling indien sprake is van betalingsonmacht. In verband daarmee is in artikel 6:4:20 lid 3 Sv bepaald dat geen gijzeling wordt toegepast ‘indien de veroordeelde aannemelijk maakt dat hij buiten staat is te voldoen aan de verplichting tot betaling’.

De voorheen geldende regeling kende niet een voorziening voor gevallen van betalingsonmacht. Volgens die regeling kon ook in geval van betalingsonmacht vervangende hechtenis ten uitvoer worden gelegd (vgl. HR 23 december 2008, ECLI:NL:HR:2008:BF5053).

In het licht hiervan is met de invoering van artikel 6:4:20 lid 3 Sv sprake van een verandering in de regels van sanctierecht die ten gunste van de verdachte werkt en die met onmiddellijke ingang moet worden toegepast. De door de wetgever in artikel XLIVA van de Wet USB geformuleerde bijzondere overgangsbepalingen moeten daarbij, voor zover zij betrekking

hebben op vervangende hechtenis, buiten toepassing worden gelaten.

Gelet op het voorgaande zal de Hoge Raad de uitspraak van het hof ambtshalve vernietigen voor zover daarbij vervangende hechtenis is opgelegd.

Na publicatie van dit arrest moet voor de advocatuur echter voldoende duidelijk zijn dat in voorkomende gevallen in cassatie met vrucht erover kan worden geklaagd dat, in plaats van de oplegging van vervangende hechtenis, gijzeling had moeten worden toegepast. Daarom zal de Hoge Raad in zaken waarin de cassatieschriftuur na 26 juni 2020 is ingekomen geen gebruik meer maken van zijn bevoegdheid de bestreden beslissing ambtshalve te vernietigen op de hiervoor aangeduide grond. Opmerking verdient dat de Hoge Raad van die bevoegdheid ook geen gebruik zal maken in zaken waarin het cassatieberoep met toepassing van artikel 80a RO niet-ontvankelijk is.

De Hoge Raad vernietigt de uitspraak van het hof, maar uitsluitend voor zover bij de schadevergoedingsmaatregel ten behoeve van het in het arrest genoemde slachtoffer vervangende hechtenis is toegepast, bepaalt dat met toepassing van artikel 6:4:20 Sv gijzeling van gelijke duur kan worden toegepast en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 26-05-2020

ECLI: ECLI:NL:HR:2020:914

Zaaknummer: 19/01604

Rechters: W.A.M. van Schendel, Y. Buruma, V. van den Brink, A.L.J. van Strien en M.J. Borgers

Advocaten: prof. mr. J.S. Nan

Wetsartikelen: 36f Sr

RECHTSPRAAK

Bewijsklachten Promis-werkwijze.

Bewijsklachten Promis-werkwijze.

De cassatiemiddelen klagen in de kern dat de bewezenverklaring van het onder 1 tot en met 7 ten laste gelegde ontoereikend is gemotiveerd in het licht van de motiveringseisen die gelden bij toepassing van de zogenoemde Promis-werkwijze. De cassatiemiddelen lenen zich voor gezamenlijke bespreking.

De cassatiemiddelen slagen. De redenen daarvoor staan vermeld in de conclusie van de advocaat-generaal onder 3.23 en 3.24.

De Hoge Raad vernietigt de uitspraak van het hof en wijst de zaak terug naar het gerechtshof 's-Hertogenbosch, opdat de zaak opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 26-05-2020

ECLI: ECLI:NL:HR:2020:910

Zaaknummer: 19/01929

Rechters: W.A.M. van Schendel, A.L.J. van Strien en A.E.M. Röttgering

Advocaten: E.E.W.J. Maessen

Wetsartikelen: 359 Sv

RECHTSPRAAK

Niet beslist op beroep van raadvrouw op overschrijding redelijke termijn in hoger beroep.

Niet beslist op beroep van raadvrouw op overschrijding redelijke termijn in hoger beroep.

Het cassatiemiddel klaagt dat het hof niet heeft beslist op het beroep op overschrijding van de redelijke termijn dat namens de verdachte is gedaan.

Aldus is een verweer gevoerd waarover het hof op straffe van nietigheid uitdrukkelijk een met redenen omklede beslissing had moeten geven. Aangezien zo'n beslissing in de bestreden uitspraak niet voorkomt is het cassatiemiddel terecht voorgesteld.

De Hoge Raad zal zelf de zaak afdoen. In cassatie moet ervan worden uitgegaan dat de redelijke termijn van berechting als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM bij de behandeling van de zaak in hoger beroep met ruim één maand is overschreden. In het licht van de opgelegde gevangenisstraf van twee maanden en de mate waarin de redelijke termijn is overschreden, is er geen aanleiding om aan het oordeel dat de redelijke termijn is overschreden enig rechtsgevolg te verbinden. De Hoge Raad zal daarom met dat oordeel volstaan.

Ook heeft het hof de verdachte de verplichtingen opgelegd, kort gezegd, om aan de Staat ten behoeve van de in het arrest genoemde slachtoffers de in het arrest vermelde bedragen te betalen, bij gebreke van betaling en verhaal te vervangen door het in het arrest telkens genoemde aantal dagen hechtenis.

De Hoge Raad zal de uitspraak van het hof ambtshalve vernietigen voor zover daarbij telkens vervangende hechtenis is toegepast, overeenkomstig hetgeen is beslist in HR 26 mei 2020, ECLI:NL:HR:2020:914.

De Hoge Raad vernietigt de uitspraak van het hof, maar uitsluitend voor zover bij de schadevergoedingsmaatregel ten behoeve van de in het arrest genoemde slachtoffers telkens vervangende hechtenis is toegepast, bepaalt dat met toepassing van artikel 6:4:20 Sv telkens gijzeling van gelijke duur kan worden toegepast en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 26-05-2020

ECLI: ECLI:NL:HR:2020:922

Zaaknummer: 19/01776

Rechters: W.A.M. van Schendel, Y. Buruma en M.T. Boerlage

Advocaten: R.P. Snorn

Wetsartikelen: 359 Sv

RECHTSPRAAK

Vanaf welk moment moet de toegewezen vordering benadeelde partij worden vermeerderd met de wettelijke rente?

Vanaf welk moment moet de toegewezen vordering benadeelde partij worden vermeerderd met de wettelijke rente?

Middel verdachte

Het cassatiemiddel klaagt dat in de cassatiefase de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM is overschreden, omdat de stukken te laat door het hof zijn ingezonden.

Het cassatiemiddel is gegrond. Dit moet leiden tot vermindering van de opgelegde gevangenisstraf van twaalf jaren. In de omstandigheid dat de Hoge Raad pas uitspraak doet nadat meer dan 28 maanden zijn verstreken na het instellen van het cassatieberoep, vindt de Hoge Raad aanleiding de opgelegde gevangenisstraf te verminderen met acht maanden.

Middel benadeelde partij

Het cassatiemiddel klaagt dat het hof ten onrechte heeft bepaald dat het toegewezen bedrag van de vordering van de benadeelde partij [slachtoffer 1] moet worden vermeerderd met de wettelijke rente vanaf de einddatum van de bewezen verklaarde periode en niet vanaf de datum waarop de bewezen verklaarde periode aanving of een ander, voor die einddatum gelegen moment.

De benadeelde partij kan betaling van de wettelijke rente vorderen over het bedrag dat zij aan schade heeft geleden. Deze schade kan onder meer bestaan uit immateriële schade, dat wil zeggen ander nadeel dat op grond van artikel 6:106 BW voor vergoeding in aanmerking komt. In beginsel is de wettelijke rente op grond van artikel 6:83 aanhef en onder b BW zonder ingebrekestelling verschuldigd vanaf het moment waarop de schade die het gevolg is van de onrechtmatige daad van de verdachte, is ingetreden (vgl. HR 28 mei 2019, ECLI:NL:HR:2019:793, r.o. 2.4.1, 2.4.4 en 2.5).

Het hof heeft vastgesteld dat de benadeelde partij [slachtoffer 1] immateriële schade heeft geleden door het bewezen verklaarde handelen van de verdachte in de periode van 26 november 2008 tot en met 24 maart 2015. Het hof heeft de vordering van de benadeelde partij toegewezen tot een bedrag van € 20.000 en daarbij bepaald dat dit bedrag wordt vermeerderd met de wettelijke rente vanaf 24 maart 2015 tot de algehele voldoening. Daarmee heeft het hof geoordeeld dat wat betreft de verschuldigdheid van de wettelijke rente de datum van 24 maart 2015 moet worden aangemerkt als de datum waarop de immateriële schade is ingetreden.

Dat oordeel getuigt niet van een onjuiste rechtsopvatting. Het oordeel van het hof is ook niet onbegrijpelijk, in aanmerking genomen de aard van de schade en de – in de vaststellingen van het hof besloten liggende – omstandigheid dat de schade is geleden door het geheel van de bewezen verklaarde gedragingen die tot 24 maart 2015 stelselmatig hebben plaatsgevonden over een zeer lange periode.

Het middel is tevergeefs voorgesteld.

HR ambtshalve

Het hof heeft de verdachte de verplichtingen opgelegd, kort gezegd, om aan de Staat ten behoeve van de in het arrest genoemde slachtoffers de in het arrest vermelde bedragen te betalen, bij gebreke van betaling en verhaal te vervangen door het in het arrest telkens genoemde aantal dagen hechtenis.

De Hoge Raad zal de uitspraak van het hof ambtshalve vernietigen voor zover daarbij vervangende hechtenis is toegepast, overeenkomstig hetgeen is beslist in HR 26 mei 2020, ECLI:NL:HR:2020:914.

Beslissing

De Hoge Raad vernietigt de uitspraak van het hof, maar uitsluitend wat betreft de duur van de opgelegde gevangenisstraf en voor zover bij de schadevergoedingsmaatregel ten behoeve van de in het arrest genoemde slachtoffers telkens vervangende hechtenis is toegepast, vermindert de opgelegde gevangenisstraf in die zin dat deze elf jaren en vier maanden beloopt, bepaalt dat ten aanzien van de schadevergoedingsmaatregel ten behoeve van de slachtoffers met toepassing van artikel 6:4:20 Sv telkens gijzeling van gelijke duur kan worden toegepast en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 26-05-2020

ECLI: ECLI:NL:HR:2020:918

Zaaknummer: 17/04233

Rechters: W.A.M. van Schendel, V. van den Brink, E.S.G.N.A.I. van de Griend, A.L.J. van Strien en M.J. Borgers

Advocaten: G. Spong en A.F.G. Pennino

Wetsartikelen: 6:106 BW en 6:83 BW